

Olgu Kontrol Araştırmaları

Doç Dr. Zeliha Öcek

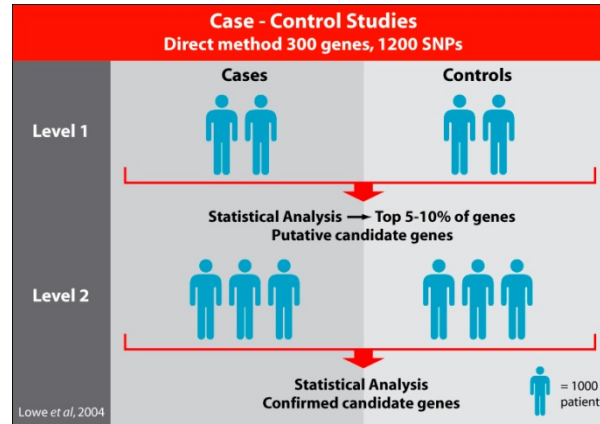

Olgu – Kontrol Tipi Arařtırmalar

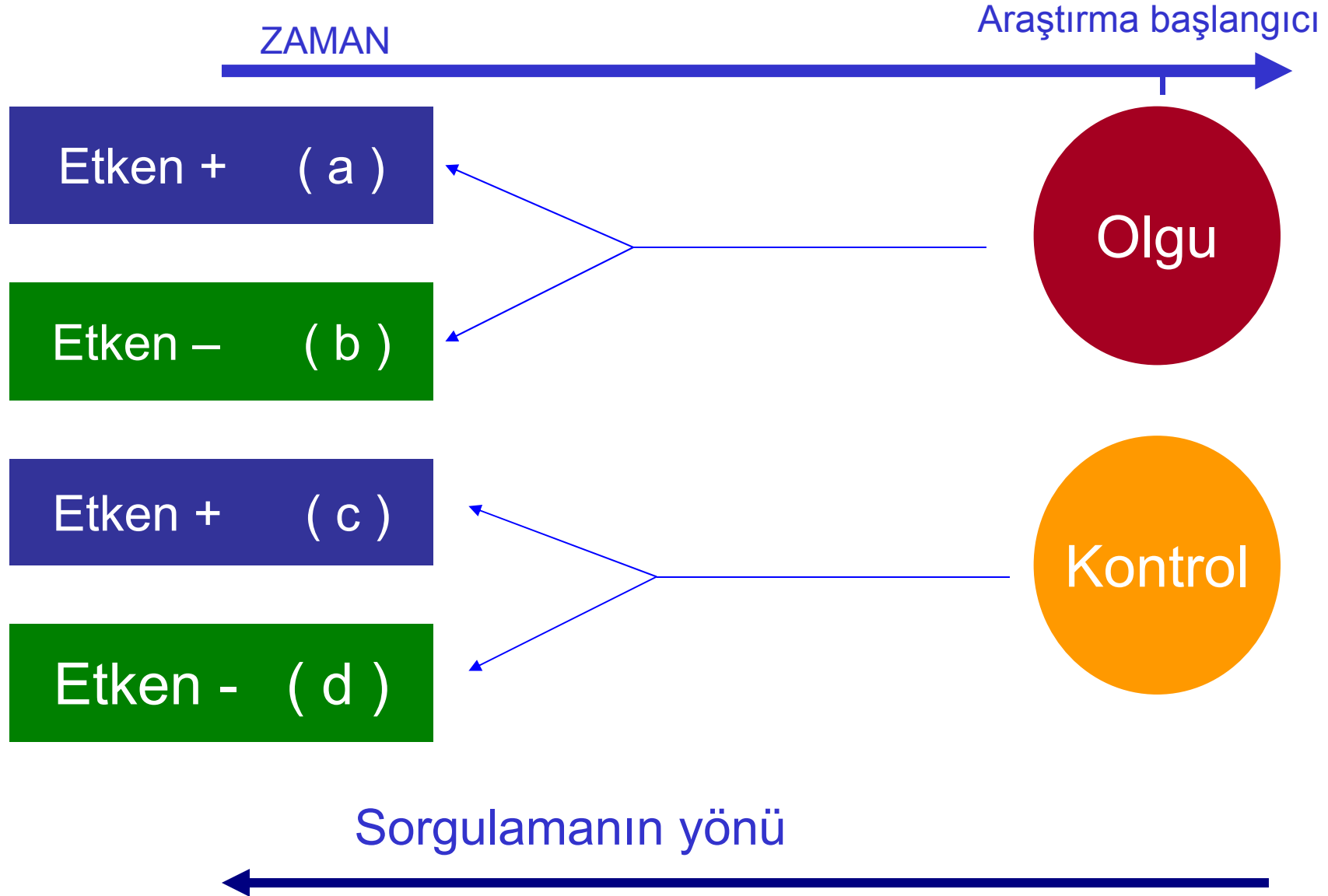
- Retrospektif Arařtırmalar
- Geriye Dönük Arařtırmalar
- Olgu Referans Araştırmaları
- Vaka-Kontrol Araştırmaları

Olgu – Kontrol Tipi Arařtırmalar

- Sonuçtan hareket edilir
- Etken geçmiře yönelik sorgulanır
- Kontrol grubu kullanılır

Araştırma Düzeni

Olguların Seçimi

- Tüm olguları temsil etmeli
- Tanı ve seçim kriterleri açık ve standart olmalı
- Bir sağlık kurumundan
  - Ucuz, kolay
  - Seçilen olguların temsil özelliği zayıf
- Toplumdan
  - Daha güvenilir ve genellenebilir sonuç
  - Daha zor ve çoğunlukla uygulanabilir değil

Kontrollerin Seçimi

- Olgu grubuna benzer özelliklerde
- Araştırılan hastalık bakımından sağlıklı
- Standart gözlem ve ölçümler
- Kontrol grubu kaynakları
  - Hastane veya bir sağlık kurumuna başvuranlar
  - Olguların akraba veya komşuları
  - Toplam nüfus
- En güvenilir yöntem
  - Birden fazla yada toplumu temsil eden kontrol grubu

Olasılıklar Oranı

- Riski tahmin eder
- Sonucun ortaya çıkışında risk etmenin oynadığı rolün gücünü gösterir

Etken	Sonuç		Toplam
	+	-	
+	a	b	a + b
-	c	d	c + d
Toplam	a + c	b + d	a+b+c+d

- Sonucun görüldüğü grupta etkenle karşılaşma oranı = a : c
- Sonucun görülmediği grupta etkenle karşılaşma oranı= b : d
- Olasılıklar Oranı (OR)= (a : c) / (b : d) = (a X d) / (b X c)

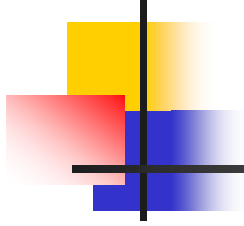

Soru

- Cilt kanseri ile solaryuma gitme arasında nedensel bir ilişki olup olmadığını saptamak için bir olgu – kontrol araştırması planlayınız

- 100 Cilt kanserli hasta
- 120 Sağlıklı olmayan kişi

Solaryum öyküsü

Cilt kanserliler: 80 kiři

Kontrol grubu: 60 kiři

Etken	Cilt kanseri (+)	Cilt kanseri (-)	Toplam
Solaryum (+)	80	60	140
Soalryum(-)	20	60	80
Toplam	100	120	220

$$\text{Olasılıklar Oranı} = \text{OR} = (80 \times 60) / (60 \times 20) = 4$$

Solaryuma gitmiş olanlarda cilt kanseri görülme olasılığı 4 kat daha fazladır

Olumlu Yönleri

- Kolay ve ucuz
- Çabuk sonuç verir
- Toplumda az görülen hastalıklar için uygun
- Latent dönemi uzun hastalıklar için uygun
- Küçük gruplarda çalışma olanağı sağlar
- Araştırmaya alınanlarda risk yaratmaz
- Bir hastalıkta birden fazla olası neden araştırılabilir
- Kesitsel araştırmadan daha güçlü

Olumsuz Yönleri

“Well, if I recall correctly, on April 17 , 1991, at 6:37 p.m. Eastern Time, I ate 6 ounces of grilled salmon steak, farm raised, 2/3 cup of rice, 1/2 cup steamed broccoli, 1 cup of mixed salad greens with 2 tablespoons of French dressing, a 12 ounce glass of unsweetened iced tea and 3 scoops of Tin Roof ice cream for dessert.”

- Anımsama ve kayıtlar gereklidir
- Bilgilerin geçerliliği kuşku

Olumsuz Yönleri

- Sonuçların genellenebilirliği sınırlı
- Neden sonuç ilişkisinde sıra belirsiz
- Kontrol grubu seçiminde sorun olabilir
- İnsidans hesaplanamaz